

2024/1264

30.4.2024

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) 2024/1264 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 29ης Απριλίου 2024

για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1467/97 για την επιτάχυνση και τη διασαφήνιση της εφαρμογής της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 126 παράγραφος 14 δεύτερο εδάφιο,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ⁽¹⁾,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας ⁽²⁾,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με ειδική νομοθετική διαδικασία,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Ο συντονισμός των οικονομικών πολιτικών των κρατών μελών εντός της Ένωσης, όπως προβλέπεται από τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), ενέχει την τήρηση των κατευθυντήριων αρχών της σταθερότητας των τιμών, των υγιών δημοσίων οικονομικών, των υγιών νομισματικών συνθηκών και του βιώσιμου ισοζυγίου πληρωμών.
- (2) Το πλαίσιο οικονομικής διακυβέρνησης της Ένωσης, το οποίο περιλαμβάνει ένα περίτεχνο σύστημα συντονισμού πολιτικών και εποπτείας των οικονομικών πολιτικών των κρατών μελών, έχει καθοδηγήσει τα κράτη μέλη στην επίτευξη των στόχων της οικονομικής και δημοσιονομικής πολιτικής τους. Μετά τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ), που έγινε στο Μάαστριχτ στις 7 Φεβρουαρίου 1992 ⁽³⁾, το πλαίσιο οικονομικής διακυβέρνησης έχει συμβάλει στην επίτευξη μακροοικονομικής σύγκλισης, στη διασφάλιση υγιών δημόσιων οικονομικών και στην αντιμετώπιση μακροοικονομικών ανισορροπιών. Μαζί με την κοινή νομισματική πολιτική και το κοινό νόμισμα στη ζώνη του ευρώ, το πλαίσιο οικονομικής διακυβέρνησης έχει δημιουργήσει προϋποθέσεις οικονομικής σταθερότητας, βιώσιμης και χωρίς αποκλεισμούς οικονομικής ανάπτυξης και μεγαλύτερης απασχόλησης για τους πολίτες της Ένωσης.
- (3) Το Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης, το οποίο συνίστατο αρχικά στους κανονισμούς (ΕΚ) αριθ. 1466/97 ⁽⁴⁾ και (ΕΚ) αριθ. 1467/97 του Συμβουλίου ⁽⁵⁾ και στο ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, της 17ης Ιουνίου 1997 ⁽⁶⁾, βασιζέται στον στόχο υγιών και βιώσιμων δημόσιων οικονομικών ως μέσο ενίσχυσης των προϋποθέσεων σταθερότητας των τιμών και ισχυρής, βιώσιμης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης, βασισμένης σε χρηματοοικονομική σταθερότητα, υποστηρίζοντας με τον τρόπο αυτόν την επίτευξη των στόχων της Ένωσης για βιώσιμη ανάπτυξη και απασχόληση.
- (4) Στο τρίτο στάδιο της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης, τα κράτη μέλη έχουν, σύμφωνα με το άρθρο 126 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ, υποχρέωση να αποφεύγουν τα υπερβολικά δημοσιονομικά ελλείμματα.
- (5) Το πλαίσιο οικονομικής διακυβέρνησης της Ένωσης θα πρέπει να προσαρμοστεί προκειμένου να συνεκτιμηθούν καλύτερα η αυξημένη ανομοιογένεια των δημοσιονομικών θέσεων, του δημόσιου χρέους και των οικονομικών προκλήσεων, καθώς και άλλες ευπάθειες σε όλα τα κράτη μέλη. Η υλοποίηση ισχυρών πολιτικών ως απάντηση στην πανδημία COVID-19 αποδείχθηκε ιδιαίτερα αποτελεσματική για τον μετριασμό των οικονομικών και κοινωνικών συνεπειών της κρίσης που προκάλεσε η εν λόγω πανδημία, αλλά είχε ως αποτέλεσμα σημαντική αύξηση των λόγων χρέους του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα, γεγονός που υπογραμμίζει τη σημασία της μείωσης των λόγων χρέους και των ελλειμμάτων σε συνετά επίπεδα με σταδιακό, ρεαλιστικό, διαρκή και φιλικό προς την ανάπτυξη τρόπο που θα εξασφαλίζει περιθώριο για αντικυκλικές πολιτικές και τη σημασία της αντιμετώπισης των μακροοικονομικών ανισορροπιών, αποδίδοντας παράλληλα τη δέουσα προσοχή στους στόχους απασχόλησης και στους κοινωνικούς στόχους. Συγχρόνως, το πλαίσιο οικονομικής

⁽¹⁾ Γνώμη της 23ης Απριλίου 2024 (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα).

⁽²⁾ ΕΕ C 290 της 18.8.2023, σ. 17.

⁽³⁾ ΕΕ C 191 της 29.7.1992, σ. 1.

⁽⁴⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 1997, για την ενίσχυση της εποπτείας της δημοσιονομικής κατάστασης και την εποπτεία και τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών (ΕΕ L 209 της 2.8.1997, σ. 1).

⁽⁵⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1467/97 του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 1997, για την επιτάχυνση και τη διασαφήνιση της εφαρμογής της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος (ΕΕ L 209 της 2.8.1997, σ. 6).

⁽⁶⁾ Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου για το σύμφωνο σταθερότητας και ανάπτυξης Άμστερνταμ, 17 Ιουνίου 1997 (ΕΕ C 236 της 2.8.1997, σ. 1).

διακυβέρνησης της Ένωσης θα πρέπει να προσαρμοστεί, ώστε να συμβάλλει στην αντιμετώπιση των μεσοπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων προκλήσεων που αντιμετωπίζει η Ένωση, όπως η επίτευξη δίκαιης ψηφιακής και πράσινης μετάβασης, συμπεριλαμβανομένων των στόχων για το κλίμα που ορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1119 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽⁷⁾, η διασφάλιση ενεργειακής ασφάλειας, η υποστήριξη της ανοικτής στρατηγικής αυτονομίας, η αντιμετώπιση των δημογραφικών αλλαγών, η ενίσχυση της κοινωνικής και οικονομικής ανθεκτικότητας και της συνεχούς σύγκλισης, καθώς και η εφαρμογή της Στρατηγικής Πυξίδας για την Ασφάλεια και την Άμυνα, όλες εκ των οποίων απαιτούν μεταρρυθμίσεις και διαρκή υψηλά επίπεδα επενδύσεων τα επόμενα έτη.

- (6) Το πλαίσιο οικονομικής διακυβέρνησης της Ένωσης θα πρέπει να προωθεί υγιή και βιώσιμα δημόσια οικονομικά και βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη και, ως εκ τούτου, να διαφοροποιείται μεταξύ των κρατών μελών λαμβάνοντας υπόψη το δημόσιο χρέος και τις οικονομικές προκλήσεις τους και επιτρέποντας πολυετείς ειδικές ανά χώρα δημοσιονομικές πορείες, διασφαλίζοντας παράλληλα αποτελεσματική πολυμερή εποπτεία και τηρώντας την αρχή της ίσης μεταχείρισης.
- (7) Προκειμένου να διασφαλιστεί ένα διαφανές και κοινό ενωσιακό πλαίσιο βασισμένο στις τιμές αναφοράς που αναφέρονται στο άρθρο 126 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ και στο πρωτόκολλο (αριθ. 12) σχετικά με τη διαδικασία του υπερβολικού ελλείμματος που προσαρτάται στη ΣΕΕ και στη ΣΛΕΕ («πρωτόκολλο (αριθ. 12)»), η αυστηρότερη επιβολή της πολυετούς εποπτείας θα πρέπει να είναι το αναγκαίο αντιστάθμισμα ενός πλαισίου εποπτείας βάσει κινδύνου το οποίο καθιστά δυνατές δημοσιονομικές πορείες ανά χώρα.
- (8) Για την απλούστευση του δημοσιονομικού πλαισίου της Ένωσης και την αύξηση της διαφάνειας, ένας ενιαίος λειτουργικός δείκτης βασισμένος στη βιωσιμότητα του χρέους θα πρέπει να αποτελεί τη βάση για τον καθορισμό της δημοσιονομικής πορείας και για την άσκηση της ετήσιας δημοσιονομικής εποπτείας για κάθε κράτος μέλος. Ο εν λόγω ενιαίος λειτουργικός δείκτης θα πρέπει να βασίζεται στις εθνικά χρηματοδοτούμενες καθαρές πρωτογενείς δαπάνες, δηλαδή: δημόσιες δαπάνες εκτός των δαπανών για τόκους, μέτρα διακριτικής ευχέρειας στο σκέλος των εσόδων, δαπάνες για προγράμματα της Ένωσης που αναπληρώνονται στο σύνολό τους από ενωσιακά κονδύλια, εθνικές δαπάνες για τη συγχρηματοδότηση προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται από την Ένωση, καθώς και κυκλικά στοιχεία των δαπανών για επιδόματα ανεργίας. Σε ευθυγράμμιση με τις κατευθυντήριες αρχές που χρησιμοποιούνται από την Επιτροπή για τον χαρακτηρισμό συναλλαγών ως έκτακτων και άλλων προσωρινών μέτρων, τα εν λόγω έκτακτα και άλλα προσωρινά μέτρα θα πρέπει επίσης να εξαιρούνται από τον δείκτη καθαρών δημόσιων δαπανών. Ο εν λόγω δείκτης, ο οποίος δεν επηρεάζεται από τη λειτουργία αυτόματων σταθεροποιητών και άλλων διακυμάνσεων δαπανών που εκφεύγουν του άμεσου ελέγχου της κυβέρνησης, παρέχει περιθώριο για αντικυκλική μακροοικονομική σταθεροποίηση.
- (9) Η διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος για υπερβάσεις της τιμής αναφοράς του 3 % του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος (ΑΕΠ) όσον αφορά το έλλειμμα, η οποία αναφέρεται στο άρθρο 126 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ και στο πρωτόκολλο (αριθ. 12), αποτελεί παγιωμένο στοιχείο του πλαισίου δημοσιονομικής διακυβέρνησης της Ένωσης, το οποίο υπήρξε αποτελεσματικό όσον αφορά τον επηρεασμό της δημοσιονομικής πολιτικής των κρατών μελών.
- (10) Για την ενίσχυση της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος για τις αθετήσεις του κριτηρίου του 60 % του ΑΕΠ όσον αφορά το χρέος, το οποίο αναφέρεται στο άρθρο 126 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ και στο πρωτόκολλο (αριθ. 12), θα πρέπει να δοθεί έμφαση στις αποκλίσεις από την πορεία των καθαρών δαπανών που καθόρισε το Συμβούλιο δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1263 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽⁸⁾.
- (11) Δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1263, το Συμβούλιο, κατόπιν σύστασης της Επιτροπής, θα μπορούσε να επιτρέψει σε κράτη μέλη να παρεκκλίνουν από την πορεία των καθαρών δαπανών που καθόρισε το Συμβούλιο βάσει του εν λόγω κανονισμού σε περίπτωση σοβαρής οικονομικής ύφεσης στη ζώνη του ευρώ ή στην Ένωση ως σύνολο ή σε εξαιρετικές περιστάσεις οι οποίες εκφεύγουν του ελέγχου της κυβέρνησης και έχουν σημαντική επίπτωση στα δημόσια οικονομικά του συγκεκριμένου κράτους μέλους, υπό τον όρο ότι τούτο δεν θέτει σε κίνδυνο μεσοπρόθεσμα τη δημοσιονομική σταθερότητα. Ως εκ τούτου, μια τέτοια παρέκκλιση δεν θα πρέπει να καταχωρίζεται στον λογαριασμό ελέγχου, ούτε να συνεπάγεται την κίνηση διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος βάσει χρέους.
- (12) Όταν αξιολογεί την ύπαρξη υπερβολικού ελλείμματος σύμφωνα με το άρθρο 126 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ, η Επιτροπή θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη όλους τους σχετικούς παράγοντες. Οι σημαντικές προκλήσεις όσον αφορά το δημόσιο χρέος στο συγκεκριμένο κράτος μέλος θα πρέπει να θεωρούνται βασικός επιβαρυντικός παράγοντας.

⁽⁷⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1119 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Ιουνίου 2021, για τη θέσπιση πλαισίου με στόχο την επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 401/2009 και (ΕΕ) 2018/1999 («ευρωπαϊκό νομοθέτημα για το κλίμα») (ΕΕ L 243 της 9.7.2021, σ. 1).

⁽⁸⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1263 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2024, σχετικά με τον αποτελεσματικό συντονισμό των οικονομικών πολιτικών και την πολυμερή δημοσιονομική εποπτεία και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου (ΕΕ L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj>).

- (13) Αναγνωρίζοντας τις αυξανόμενες γεωπολιτικές εντάσεις και προκλήσεις στον τομέα της ασφάλειας και την αντίστοιχη ανάγκη των κρατών μελών να αναπτύξουν τις ικανότητές τους, η αύξηση των δημόσιων επενδύσεων στην άμυνα, κατά περίπτωση, θα πρέπει να θεωρείται σχετικός παράγοντας κατά την αξιολόγηση της ύπαρξης υπερβολικού ελλείμματος σύμφωνα με το άρθρο 126 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ. Ο παράγοντας αυτός θα μπορούσε να αξιολογηθεί με βάση τους μέσους όρους της Ένωσης, τις μεσοπρόθεσμες τάσεις ή άλλα σχετικά σημεία αναφοράς, λαμβανομένων επίσης υπόψη των στατιστικών κανόνων σχετικά με τον χρόνο καταγραφής των δαπανών στρατιωτικού εξοπλισμού.
- (14) Για την παρακολούθηση των πραγματικών αποκλίσεων από την πορεία των καθαρών δαπανών η οποία καθορίζεται στον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1263, η Επιτροπή θα πρέπει να συστήσει λογαριασμό ελέγχου για κάθε κράτος μέλος, ώστε να παρακολουθεί τις ετήσιες αποκλίσεις με την πάροδο του χρόνου. Οι πληροφορίες στον λογαριασμό ελέγχου θα πρέπει να αποτελούν τη βάση των μέτρων επιβολής. Ειδικότερα, η Επιτροπή θα πρέπει να συντάσσει έκθεση σύμφωνα με το άρθρο 126 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ, όταν ο λόγος του δημόσιου χρέους προς το ΑΕΠ υπερβαίνει την τιμή αναφοράς, η δημοσιονομική κατάσταση δεν είναι σχεδόν ισοσκελισμένη ή πλεονασματική και όταν οι αποκλίσεις που καταγράφονται στον λογαριασμό ελέγχου του κράτους μέλους υπερβαίνουν τα καθορισμένα ετήσια ή σωρευτικά όρια. Η δημοσιονομική θέση θα πρέπει να θεωρείται σχεδόν ισοσκελισμένη, εάν το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης δεν υπερβαίνει το 0,5 % του ΑΕΠ.
- (15) Η διορθωτική πορεία των καθαρών δαπανών στο πλαίσιο της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος θα πρέπει να μειώνει ή να διατηρεί το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης κάτω της τιμής αναφοράς του 3 % του ΑΕΠ που αναφέρεται στο άρθρο 126 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ και στο πρωτόκολλο αριθ. 12 έως την καταληκτική ημερομηνία που καθορίζει το Συμβούλιο. Η διορθωτική πορεία των καθαρών δαπανών στο πλαίσιο της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος θα είναι κατ' αρχήν αυτή που καθορίστηκε αρχικά από το Συμβούλιο, λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη την ανάγκη να εξασφαλιστεί ελάχιστη διαρθρωτική προσαρμογή ύψους 0,5 εκατοστίαιων μονάδων του ΑΕΠ σε περίπτωση παραβίασης του κριτηρίου του ελλείμματος ή την ανάγκη διόρθωσης της απόκλισης από την πορεία αυτήν κατά κανόνα σε περίπτωση παραβίασης του κριτηρίου του χρέους. Σε περίπτωση που η αρχική πορεία δεν είναι πλέον εφικτή, λόγω αντικειμενικών συνθηκών, το Συμβούλιο θα πρέπει να είναι σε θέση να καθορίσει διαφορετική πορεία στο πλαίσιο της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος.
- (16) Για τα κράτη μέλη που έχουν υπαχθεί σε διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος, το Συμβούλιο, βάσει σύστασης της Επιτροπής, θα πρέπει να εξακολουθήσει να μπορεί να παρατείνει την προθεσμία για τη διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος, όταν διαπιστώνει την ύπαρξη σοβαρής οικονομικής ύφεσης στη ζώνη του ευρώ ή στην Ένωση ως σύνολο, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1263, ή σε εξαιρετικές περιστάσεις οι οποίες εκφεύγουν του ελέγχου της κυβέρνησης και έχουν σημαντική επίπτωση στα δημόσια οικονομικά μεμονωμένου κράτους μέλους σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1263 και υπό τον όρο ότι τούτο δεν θέτει σε κίνδυνο μεσοπρόθεσμα τη δημοσιονομική σταθερότητα.
- (17) Ειδικές διατάξεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1467/97 σχετικά με τις εισφορές σε συνταξιοδοτικά συστήματα του δεύτερου πυλώνα θα πρέπει να απαλειφθούν, δεδομένου ότι η πορεία των καθαρών δαπανών που καθόρισε το Συμβούλιο θα πρέπει να λαμβάνει ήδη υπόψη την απώλεια εσόδων που σχετίζεται με τις εν λόγω εισφορές.
- (18) Τα ανεξάρτητα δημοσιονομικά όργανα έχουν αποδείξει την ικανότητά τους να προάγουν τη δημοσιονομική πειθαρχία και να ενισχύουν την αξιοπιστία των δημόσιων οικονομικών των κρατών μελών. Προκειμένου να ενισχυθεί η ανάληψη ευθύνης σε εθνικό επίπεδο, ο συμβουλευτικός ρόλος των ανεξάρτητων δημοσιονομικών οργάνων θα πρέπει να διατηρηθεί στο μεταρρυθμισμένο πλαίσιο οικονομικής διακυβέρνησης της Ένωσης, με σκοπό να αναπτυχθούν σταδιακά οι δυνατότητές τους. Ένα μόνιμο και πιο ανεξάρτητο Ευρωπαϊκό Δημοσιονομικό Συμβούλιο θα πρέπει να διαδραματίζει πιο εξέχοντα συμβουλευτικό ρόλο στο πλαίσιο της οικονομικής διακυβέρνησης της Ένωσης.
- (19) Θα πρέπει να τεθούν σαφείς προϋποθέσεις για την κατάργηση διαδικασιών υπερβολικού ελλείμματος. Για την κατάργηση θα πρέπει να απαιτείται η διατήρηση του ελλείμματος, με αξιόπιστο τρόπο, κάτω της τιμής αναφοράς του 3 % του ΑΕΠ που αναφέρεται στο άρθρο 126 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ και στο πρωτόκολλο (αριθ. 12) και, σε περίπτωση διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος βάσει χρέους, η απόδειξη, εκ μέρους του κράτους μέλους, της συμμόρφωσης με την πορεία των καθαρών δαπανών στο πλαίσιο της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος.
- (20) Όσον αφορά τα πρόστιμα που προβλέπονται στο άρθρο 126 παράγραφος 11 της ΣΛΕΕ, δεν θα πρέπει να καθορίζεται ελάχιστο ποσό, αλλά αυτά θα πρέπει να συσσωρεύονται έως ότου ληφθούν αποτελεσματικά μέτρα, προκειμένου να συνιστούν πραγματικό κίνητρο για συμμόρφωση με τις ειδοποιήσεις που παρέχονται στα κράτη μέλη στο πλαίσιο διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος σύμφωνα με το άρθρο 126 παράγραφος 9 της ΣΛΕΕ.
- (21) Ο παρών τροποποιητικός κανονισμός αποτελεί μέρος δέσμης μέτρων μαζί με τον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1263 και την οδηγία (ΕΕ) 2024/1265 του Συμβουλίου⁽⁹⁾. Από κοινού, οι τρεις αυτές νομοθετικές πράξεις (καλούμενες εφεξής από κοινού «μεταρρύθμιση του πλαισίου οικονομικής διακυβέρνησης») μεταρρυθμίζουν το πλαίσιο οικονομικής διακυβέρνησης της Ένωσης, ενσωματώνοντας στο δίκαιο της Ένωσης την ουσία του τίτλου ΙΙΙ (Δημοσιονομικό Σύμφωνο) της Συνθήκης για τη σταθερότητα, τον συντονισμό και τη διακυβέρνηση στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση⁽¹⁰⁾, της 2ας Μαρτίου 2012 («ΣΣΣΔ»), σύμφωνα με το άρθρο 16 της εν λόγω συνθήκης. Αξιοποιώντας την πείρα από την εφαρμογή της ΣΣΣΔ από τα κράτη μέλη, η μεταρρύθμιση του πλαισίου οικονομικής διακυβέρνησης διατηρεί τον μεσοπρόθεσμο προσανατολισμό του

⁽⁹⁾ Οδηγία (ΕΕ) 2024/1265 του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2024, για την τροποποίηση της οδηγίας 2011/85/ΕΕ σχετικά με τις απαιτήσεις για τα δημοσιονομικά πλαίσια των κρατών μελών (ΕΕ L, 2024/1265, 30.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj>).

⁽¹⁰⁾ https://www.consilium.europa.eu/media/20399/st00tscg26_en12.pdf.

δημοσιονομικού συμφώνου ως μέσο για την επίτευξη δημοσιονομικής πειθαρχίας και την προώθηση της ανάπτυξης. Η μεταρρύθμιση του πλαισίου οικονομικής διακυβέρνησης ενισχύει την ειδική ανά χώρα διάστασή του με στόχο τη βελτίωση της αίσθησης ίδιας ευθύνης σε εθνικό επίπεδο, μεταξύ άλλων μέσω της διατήρησης του συμβουλευτικού ρόλου των ανεξάρτητων δημοσιονομικών οργάνων, που θεμελιώνεται στις κοινές αρχές του δημοσιονομικού συμφώνου για τους εθνικούς δημοσιονομικούς διορθωτικούς μηχανισμούς που πρότεινε η Επιτροπή στην ανακοίνωσή της της 20ής Ιουνίου 2012 σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 2 της ΣΣΣΔ. Η ανάλυση δαπανών χωρίς να υπολογίζονται τα μέτρα διακριτικής ευχέρειας στο σκέλος των εσόδων για τη συνολική αξιολόγηση της συμμόρφωσης η οποία απαιτείται από το δημοσιονομικό σύμφωνο καθορίζεται στον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1263. Όπως και στο δημοσιονομικό σύμφωνο, προσωρινές αποκλίσεις από το μεσοπρόθεσμο σχέδιο επιτρέπονται μόνο σε εξαιρετικές περιστάσεις σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1263 και σε συμμόρφωση με τις διατάξεις σχετικά με τον λογαριασμό ελέγχου. Στο ίδιο πνεύμα με το δημοσιονομικό σύμφωνο, σε περίπτωση σημαντικών αποκλίσεων από το μεσοπρόθεσμο σχέδιο, θα πρέπει να εφαρμόζονται μέτρα για τη διόρθωση των αποκλίσεων εντός ορισμένου χρονικού διαστήματος. Η μεταρρύθμιση του πλαισίου οικονομικής διακυβέρνησης ενισχύει τις διαδικασίες δημοσιονομικής εποπτείας και επιβολής για την υλοποίηση της δέσμευσης προώθησης υγιών και βιώσιμων δημόσιων οικονομικών και βιώσιμης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης. Επομένως, η μεταρρύθμιση του πλαισίου οικονομικής διακυβέρνησης διατηρεί τους θεμελιώδεις στόχους της δημοσιονομικής πειθαρχίας και της βιωσιμότητας του χρέους που καθορίζονται στο δημοσιονομικό σύμφωνο.

- (22) Απαιτούνται μεταβατικές διατάξεις για τα κράτη μέλη τα οποία υπάγονται σε διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος κατά την έναρξη ισχύος του μεταρρυθμισμένου πλαισίου. Οι συστάσεις βάσει του άρθρου 126 παράγραφος 7 της ΣΛΕΕ και οι ειδοποιήσεις βάσει του άρθρου 126 παράγραφος 9 της ΣΛΕΕ που έχουν εκδοθεί πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος τροποποιητικού κανονισμού είναι ανάγκη να αναθεωρηθούν, προκειμένου να ευθυγραμμιστούν με τις τροποποιημένες διατάξεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1467/97. Με τον τρόπο αυτόν, το Συμβούλιο θα μπορέσει να καθορίσει διορθωτική πορεία των καθαρών δαπανών συνεπή με τις εν λόγω νέες διατάξεις για τα κράτη μέλη που έχουν λάβει μέτρα, χωρίς να επιταχύνει τη διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος.
- (23) Ενώ οι κανόνες της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος με βάση το έλλειμμα παραμένουν αμετάβλητοι με ελάχιστη ετήσια διαρθρωτική βελτίωση τουλάχιστον 0,5 % του ΑΕΠ ως σημείο αναφοράς, στο πλαίσιο του σημαντικά μεταβαλλόμενου περιβάλλοντος επιτοκίων, η Επιτροπή μπορεί, κατά τη διάρκεια μεταβατικής περιόδου το 2025, το 2026 και το 2027 — προκειμένου να μην τεθούν σε κίνδυνο οι θετικές επιπτώσεις του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹¹⁾ — να προσαρμόσει το σημείο αναφοράς, ώστε να ληφθεί υπόψη η αύξηση των πληρωμών τόκων κατά τον καθορισμό της προτεινόμενης διορθωτικής πορείας σχετικά με το πρώτο μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό-διαρθρωτικό σχέδιο για τα έτη 2025, 2026 και 2027 στο πλαίσιο της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος, υπό την προϋπόθεση ότι το συγκεκριμένο κράτος μέλος εξηγεί πώς το θα διασφαλίσει την υλοποίηση μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων που να ανταποκρίνονται στις κύριες προκλήσεις οι οποίες προσδιορίζονται στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, ιδίως στις ειδικές ανά χώρα συστάσεις, και πώς θα λάβει υπόψη τις κοινές προτεραιότητες της Ένωσης όπως ορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1263, με τρόπο που συνάδει με τον στόχο της επίτευξης της πράσινης και της ψηφιακής μετάβασης και της ανάπτυξης αμυντικών ικανοτήτων.
- (24) Επομένως, ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1467/97 θα πρέπει να τροποποιηθεί αναλόγως.
- (25) Ενόψει της υφιστάμενης προθεσμίας που προβλέπεται στο Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να αρχίσει να ισχύει επειγόντως την ημέρα της δημοσίευσής του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1467/97 τροποποιείται ως εξής:

- 1) τα άρθρα 1 και 2 αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

Άρθρο 1

1. Ο παρών κανονισμός θεσπίζει διατάξεις για την επιτάχυνση και τη διασαφήνιση της εφαρμογής της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος. Η διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος έχει ως σκοπό την αποφυγή υπερβολικών δημόσιων ελλειμμάτων και, όταν προκύπτουν παρόμοια ελλείμματα, την ταχεία διόρθωσή τους, κατά την οποία η τήρηση της δημοσιονομικής πειθαρχίας εξετάζεται με βάση τα κριτήρια του δημόσιου ελλείμματος και του δημόσιου χρέους.

⁽¹¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Φεβρουαρίου 2021, για τη θέσπιση του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (ΕΕ L 57 της 18.2.2021, σ. 17).

2. Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, ως “συμμετέχοντα κράτη μέλη” νοούνται εκείνα των οποίων το νόμισμα είναι το ευρώ.
3. Ισχύουν οι ορισμοί του άρθρου 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1263 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*).

Άρθρο 2

1. Η υπέρβαση της τιμής αναφοράς για το δημοσιονομικό έλλειμμα θεωρείται έκτακτη, κατά την έννοια του άρθρου 126 παράγραφος 2 στοιχείο α) δεύτερη περίπτωση της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), όταν προέρχεται από την ύπαρξη σοβαρής οικονομικής ύφεσης στη ζώνη του ευρώ ή στην Ένωση ως σύνολο που διαπιστώθηκε από το Συμβούλιο σύμφωνα με το άρθρο 24 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1263 ή από εξαιρετικές περιστάσεις που εκφεύγουν του ελέγχου της κυβέρνησης και έχουν σημαντική επίπτωση στα δημόσια οικονομικά του συγκεκριμένου κράτους μέλους, σύμφωνα με το άρθρο 26 του εν λόγω κανονισμού.

Επιπλέον, η υπέρβαση της τιμής αναφοράς θεωρείται προσωρινή όταν οι δημοσιονομικές προβλέψεις της Επιτροπής εκτιμούν ότι το έλλειμμα θα μειωθεί κάτω από την τιμή αναφοράς μόλις τερματιστεί η σοβαρή οικονομική ύφεση ή εκλείψουν οι εξαιρετικές περιστάσεις που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο.

2. Ο λόγος του δημόσιου χρέους προς το ακαθάριστο εγχώριο προϊόν (ΑΕΠ), όταν υπερβαίνει την τιμή αναφοράς, θεωρείται ότι μειώνεται επαρκώς και πλησιάζει την τιμή αναφοράς με ικανοποιητικό ρυθμό κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 126 παράγραφος 2 στοιχείο β) της ΣΛΕΕ, εάν το συγκεκριμένο κράτος μέλος τηρεί την πορεία των καθαρών δαπανών όπως ορίζεται από το Συμβούλιο.

Η Επιτροπή συντάσσει έκθεση σύμφωνα με το άρθρο 126 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ, όταν ο λόγος του δημόσιου χρέους προς το ΑΕΠ υπερβαίνει την τιμή αναφοράς, η δημοσιονομική κατάσταση δεν είναι σχεδόν ισοσκελισμένη ή πλεονασματική και οι αποκλίσεις που καταγράφονται στον λογαριασμό ελέγχου του κράτους μέλους υπερβαίνουν:

α) είτε τις 0,3 ποσοστιαίες μονάδες του ΑΕΠ ετησίως,

β) είτε τις 0,6 ποσοστιαίες μονάδες του ΑΕΠ σωρευτικά.

3. Η Επιτροπή, όταν καταρτίζει έκθεση σύμφωνα με το άρθρο 126 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ, λαμβάνει υπόψη όλους τους σχετικούς παράγοντες που αναφέρονται στο εν λόγω άρθρο, στο μέτρο που επηρεάζουν σημαντικά την αξιολόγηση της συμμόρφωσης του συγκεκριμένου κράτους μέλους με τα κριτήρια του ελλείμματος και του χρέους.

Η έκθεση που αναφέρεται στο άρθρο 126 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ απεικονίζει κατάλληλα:

- α) τον βαθμό των προκλήσεων όσον αφορά το δημόσιο χρέος με βάση τη μεθοδολογία που αναφέρεται στο άρθρο 10 του κανονισμού 2024/1263, την εξέλιξη της κατάστασης του δημόσιου χρέους και της χρηματοδότησής του, καθώς και τους σχετικούς παράγοντες κινδύνου, ιδίως τη δομή ληκτότητας, το νόμισμα στο οποίο εκφράζεται το χρέος και τις ενδεχόμενες υποχρεώσεις, συμπεριλαμβανομένων τυχόν έμμεσων υποχρεώσεων που σχετίζονται με τη γήρανση του πληθυσμού και το ιδιωτικό χρέος·
- β) την εξέλιξη των μεσοπρόθεσμων οικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένου, ιδίως, του μεγέθους της πραγματικής απόκλισης από την πορεία των καθαρών δαπανών όπως ορίζεται από το Συμβούλιο, σε ετήσιους και σωρευτικούς όρους, όπως μετρώνται μέσω του λογαριασμού ελέγχου·
- γ) την εξέλιξη της μεσοπρόθεσμης οικονομικής κατάστασης, συμπεριλαμβανομένων της δυναμικής ανάπτυξης, της εξέλιξης του πληθωρισμού και των κυκλικών εξελίξεων σε σύγκριση με τις παραδοχές στις οποίες στηρίζεται η πορεία των καθαρών δαπανών όπως ορίζεται από το Συμβούλιο·
- δ) την πρόοδο ως προς την υλοποίηση μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων, συμπεριλαμβανομένων ιδίως των πολιτικών για την πρόληψη και τη διόρθωση μακροοικονομικών ανισορροπιών και των πολιτικών για την εφαρμογή της κοινής στρατηγικής της Ένωσης για την ανάπτυξη και την απασχόληση, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που υποστηρίζονται από τον μηχανισμό ανάκαμψης και ανθεκτικότητας που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (**), και τη συνολική ποιότητα των δημόσιων οικονομικών, ιδίως την αποτελεσματικότητα των εθνικών δημοσιονομικών πλαισίων·
- ε) την αύξηση των δημόσιων επενδύσεων στην άμυνα, κατά περίπτωση, λαμβανομένου επίσης υπόψη του χρόνου καταγραφής των δαπανών στρατιωτικού εξοπλισμού.

Η Επιτροπή λαμβάνει δεόντως και ρητώς υπόψη οποιουδήποτε άλλους παράγοντες οι οποίοι, κατά τη γνώμη του συγκεκριμένου κράτους μέλους, συμβάλλουν στην ολοκληρωμένη ποιοτική αξιολόγηση της συμμόρφωσης με τα κριτήρια του ελλείμματος και του χρέους και τους οποίους το κράτος μέλος έχει προτείνει στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή. Εν προκειμένω, δίνεται ιδιαίτερη σημασία στις δημοσιονομικές προσπάθειες για την προαγωγή της διεθνούς αλληλεγγύης και την επίτευξη των κοινών προτεραιοτήτων της Ένωσης που αναφέρονται στο άρθρο 13 στοιχείο γ) του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1263.

4. Το Συμβούλιο και η Επιτροπή προβαίνουν σε ισόρροπη συνολική αξιολόγηση όλων των σχετικών παραγόντων και, ειδικότερα, του βαθμού στον οποίον επηρεάζουν, ως επιβαρυντικές ή ελαφρυντικές περιστάσεις, την εκτίμηση της συμμόρφωσης με τα κριτήρια του ελλείμματος και/ή του χρέους. Όταν το κράτος μέλος αντιμετωπίζει σημαντικές προκλήσεις όσον αφορά το δημόσιο χρέος, όπως αναφέρεται στο στοιχείο α) του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου, θεωρείται βασικός επιβαρυντικός παράγοντας. Οι ευνοϊκές κυκλικές οικονομικές, δημοσιονομικές και χρηματοοικονομικές εξελίξεις δεν θεωρούνται ελαφρυντικοί παράγοντες, ενώ οι δυσμενείς εξελίξεις μπορούν να θεωρηθούν ελαφρυντικοί παράγοντες.

Κατά την αξιολόγηση της συμμόρφωσης με βάση το κριτήριο του ελλείμματος, εάν ο λόγος του δημόσιου χρέους προς το ΑΕΠ υπερβαίνει την τιμή αναφοράς, οι παράγοντες αυτοί λαμβάνονται υπόψη κατά το στάδιο πριν από τη λήψη της απόφασης για την ύπαρξη υπερβολικού ελλείμματος που προβλέπεται στο άρθρο 126 παράγραφοι 4, 5 και 6 της ΣΛΕΕ μόνο εάν πληρούνται απολύτως και οι δύο προϋποθέσεις της θεμελιώδους αρχής, ότι, για να ληφθούν υπόψη οι σχετικοί παράγοντες, το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης παραμένει πλησίον της τιμής αναφοράς και ότι η υπέρβαση της τιμής αυτής από αυτό είναι προσωρινή.

Ωστόσο οι παράγοντες αυτοί λαμβάνονται υπόψη κατά το στάδιο πριν από τη λήψη της απόφασης για την ύπαρξη υπερβολικού ελλείμματος προκειμένου να εκτιμηθεί η συμμόρφωση με βάση το κριτήριο του χρέους.

5. Όταν τα κράτη μέλη επιτρέπονται να αποκλίνουν από την οικεία πορεία των καθαρών δαπανών δυνάμει των άρθρων 25 και 26 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1263, η Επιτροπή και το Συμβούλιο μπορούν να αποφασίσουν, με την αξιολόγησή τους, να μη διαπιστώσουν την ύπαρξη υπερβολικού ελλείμματος.

6. Εάν το Συμβούλιο, ενεργώντας βάσει του άρθρου 126 παράγραφος 6 της ΣΛΕΕ, αποφασίζει ότι υπάρχει υπερβολικό έλλειμμα σε κράτος μέλος, το Συμβούλιο και η Επιτροπή λαμβάνουν υπόψη, στα επόμενα στάδια της διαδικασίας του άρθρου 126 της ΣΛΕΕ, τους σχετικούς παράγοντες που αναφέρονται στην παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου, καθώς επηρεάζουν την κατάσταση του συγκεκριμένου κράτους μέλους, μεταξύ άλλων όπως ορίζεται στο άρθρο 5 παράγραφος 2 του παρόντος κανονισμού, ιδίως για τον καθορισμό προθεσμίας για τη διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος και εντέλει την παράταξη της εν λόγω προθεσμίας. Ωστόσο, οι σχετικοί αυτοί παράγοντες δεν λαμβάνονται υπόψη για την απόφαση του Συμβουλίου βάσει του άρθρου 126 παράγραφος 12 της ΣΛΕΕ σχετικά με την κατάργηση ορισμένων ή όλων των αποφάσεων του βάσει του άρθρου 126 παράγραφοι 6 έως 9 και του άρθρου 126 παράγραφος 11 της ΣΛΕΕ.

(*) Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1263 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2024, σχετικά με τον αποτελεσματικό συντονισμό των οικονομικών πολιτικών και την πολυμερή δημοσιονομική εποπτεία και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου (ΕΕ L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj>).

(**) Κανονισμός (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Φεβρουαρίου 2021, για τη θέσπιση του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (ΕΕ L 57 της 18.2.2021, σ. 17).»

2) το άρθρο 3 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 3

1. Εντός δύο εβδομάδων από την έγκριση από την Επιτροπή της έκθεσης που εκδίδεται σύμφωνα με το άρθρο 126 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ, η οικονομική και δημοσιονομική επιτροπή διατυπώνει γνώμη σύμφωνα με το άρθρο 126 παράγραφος 4 της ΣΛΕΕ.

2. Η Επιτροπή, λαμβάνοντας πλήρως υπόψη τη γνώμη που αναφέρεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, και εφόσον κρίνει ότι υφίσταται υπερβολικό έλλειμμα, απευθύνει στο Συμβούλιο γνώμη και πρόταση, σύμφωνα με το άρθρο 126 παράγραφοι 5 και 6 της ΣΛΕΕ, και ενημερώνει σχετικά το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

3. Το Συμβούλιο αποφασίζει αν υφίσταται υπερβολικό έλλειμμα σύμφωνα με το άρθρο 126 παράγραφος 6 της ΣΛΕΕ, κατά κανόνα εντός τεσσάρων μηνών από τις ημερομηνίες γνωστοποίησης που καθορίζονται στο άρθρο 3 παράγραφοι 2 και 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 479/2009 του Συμβουλίου (*). Όταν αποφασίζει ότι πράγματι υφίσταται υπερβολικό έλλειμμα, το Συμβούλιο απευθύνει συγχρόνως συστάσεις στο συγκεκριμένο κράτος μέλος σύμφωνα με το άρθρο 126 παράγραφος 7 της ΣΛΕΕ. Το Συμβούλιο δημοσιοποιεί τις αποφάσεις του δυνάμει του άρθρου 126 παράγραφος 6 της ΣΛΕΕ.

4. Στη σύσταση που απευθύνει δυνάμει του άρθρου 126 παράγραφος 7 της ΣΛΕΕ, το Συμβούλιο θέτει μέγιστη προθεσμία έξι μηνών, προκειμένου το συγκεκριμένο κράτος μέλος να λάβει αποτελεσματικά μέτρα. Όταν αυτό δικαιολογείται από τη σοβαρότητα της κατάστασης, η προθεσμία για ανάληψη αποτελεσματικής δράσης μπορεί να φθάσει τους τρεις μήνες. Με τη σύσταση του Συμβουλίου τάσσεται επίσης προθεσμία για τη διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος.

Με τη σύστασή του, το Συμβούλιο ζητεί επίσης από το κράτος μέλος να εφαρμόσει διορθωτική πορεία των καθαρών δαπανών με την οποία διασφαλίζεται ότι το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης παραμένει ή μειώνεται και διατηρείται κάτω της τιμής αναφοράς εντός της προθεσμίας που καθορίζεται στη σύστασή.

Όταν η διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος κινήθηκε με βάση το κριτήριο του ελλείμματος, για τα έτη στα οποία το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης αναμένεται ότι θα υπερβεί την τιμή αναφοράς, η διορθωτική πορεία των καθαρών δαπανών τηρεί ως ενδεικτικό ποσοστό ελάχιστη ετήσια διαρθρωτική προσαρμογή τουλάχιστον 0,5 % του ΑΕΠ.

Όταν η διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος κινήθηκε με βάση το κριτήριο του χρέους, η διορθωτική πορεία των καθαρών δαπανών είναι τουλάχιστον εξίσου απαιτητική με την πορεία των καθαρών δαπανών που καθορίστηκε από το Συμβούλιο σύμφωνα με το άρθρο 17 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1263 και διορθώνει κατά κανόνα τις σωρευτικές αποκλίσεις του λογαριασμού ελέγχου εντός της προθεσμίας που έχει ορίσει το Συμβούλιο.

5. Εντός της προθεσμίας που προβλέπεται στην παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου, το συγκεκριμένο κράτος μέλος υποβάλλει στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή έκθεση σχετικά με τα μέτρα που έλαβε ανταποκρινόμενο στη σύσταση του Συμβουλίου βάσει του άρθρου 126 παράγραφος 7 της ΣΛΕΕ. Στην έκθεση αναφέρονται οι στόχοι για τις δημόσιες δαπάνες και τα έσοδα και για τα μέτρα διακριτικής ευχέρειας στο σκέλος τόσο των δαπανών όσο και των εσόδων, σύμφωνα με τη σύσταση του Συμβουλίου, και παρέχονται πληροφορίες σχετικά με τα μέτρα που έχουν ληφθεί και το είδος των μέτρων που σχεδιάζονται για την επίτευξη των στόχων. Η έκθεση δημοσιοποιείται από το κράτος μέλος. Το κράτος μέλος μπορεί να καλέσει το σχετικό ανεξάρτητο δημοσιονομικό όργανο να καταρτίσει μη δεσμευτική, χωριστή έκθεση σχετικά με την επάρκεια των μέτρων που έχουν ληφθεί και προβλέπεται να ληφθούν σε σχέση με τους στόχους.

6. Το Συμβούλιο μπορεί να αποφασίσει, κατόπιν σύστασης της Επιτροπής, να απευθύνει αναθεωρημένη σύσταση βάσει του άρθρου 126 παράγραφος 7 της ΣΛΕΕ, όταν:

- α) έχουν ληφθεί αποτελεσματικά μέτρα ως ανταπόκριση στην εν λόγω σύσταση και ισχύουν οι όροι που αναφέρονται στο άρθρο 26 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1263 ή
- β) ισχύουν οι όροι που αναφέρονται στο άρθρο 25 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1263.

Με την αναθεωρημένη σύσταση μπορεί, ιδίως, να παρατείνεται η προθεσμία για τη διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος κατά κανόνα κατά ένα έτος.

(*) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 479/2009 του Συμβουλίου, της 25ης Μαΐου 2009, για την εφαρμογή του πρωτοκόλλου σχετικά με τη διαδικασία του υπερβολικού ελλείμματος το οποίο προσαρτάται στη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (ΕΕ L 145 της 10.6.2009, σ. 1).»

- 3) το άρθρο 4 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 4

1. Προκειμένου να εκτιμήσει αν έχουν ληφθεί αποτελεσματικά μέτρα κατ' εφαρμογή των συστάσεων που εκδόθηκαν σύμφωνα με το άρθρο 126 παράγραφος 7 της ΣΛΕΕ, το Συμβούλιο βασίζει την απόφασή του στην έκθεση που υποβάλλει το συγκεκριμένο κράτος μέλος σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 5 του παρόντος κανονισμού και την εφαρμογή της, καθώς και σε οποιεσδήποτε άλλες αποφάσεις έχει εξαγγείλει δημοσίως με επαρκείς λεπτομέρειες η κυβέρνηση του συγκεκριμένου κράτους μέλους.

Όταν το Συμβούλιο διαπιστώνει, σύμφωνα με το άρθρο 126 παράγραφος 8 της ΣΛΕΕ, ότι το συγκεκριμένο κράτος μέλος δεν έχει λάβει αποτελεσματικά μέτρα, υποβάλλει σχετική έκθεση στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο.

2. Κάθε απόφαση του Συμβουλίου βάσει του άρθρου 126 παράγραφος 8 της ΣΛΕΕ να δημοσιοποιήσει τις συστάσεις του, όταν διαπιστωθεί ότι δεν έχουν ληφθεί αποτελεσματικά μέτρα, λαμβάνεται αμέσως μετά την παρέλευση της προθεσμίας του άρθρου 3 παράγραφος 4 του παρόντος κανονισμού.»

- 4) το άρθρο 5 τροποποιείται ως εξής:

- α) η παράγραφος 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Η απόφαση με την οποία το Συμβούλιο ειδοποιεί το συγκεκριμένο συμμετέχον κράτος μέλος να λάβει μέτρα για τη μείωση του ελλείμματος σύμφωνα με το άρθρο 126 παράγραφος 9 της ΣΛΕΕ λαμβάνεται εντός δύο μηνών από την απόφαση του Συμβουλίου βάσει του άρθρου 126 παράγραφος 8 της ΣΛΕΕ με την οποία διαπιστώθηκε ότι δεν έχουν ληφθεί αποτελεσματικά μέτρα. Στην ειδοποίηση, το Συμβούλιο ζητεί από το κράτος μέλος να εφαρμόσει διορθωτική πορεία των καθαρών δαπανών σύμφωνα με τις απαιτήσεις του άρθρου 3 παράγραφος 4 του παρόντος κανονισμού. Το Συμβούλιο υποδεικνύει επίσης μέτρα που συμβάλλουν στην επίτευξη της διορθωτικής πορείας των καθαρών δαπανών.»

- β) η παράγραφος 2 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«2. Το Συμβούλιο μπορεί να αποφασίσει, κατόπιν σύστασης της Επιτροπής, να απευθύνει αναθεωρημένη ειδοποίηση βάσει του άρθρου 126 παράγραφος 9 της ΣΛΕΕ, όταν:

- α) έχουν ληφθεί αποτελεσματικά μέτρα ως ανταπόκριση στην εν λόγω ειδοποίηση και ισχύουν οι όροι που αναφέρονται στο άρθρο 26 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1263 ή
- β) ισχύουν οι όροι που αναφέρονται στο άρθρο 25 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1263.

Με την αναθεωρημένη ειδοποίηση μπορεί, ιδίως, να παρατείνεται η προθεσμία για τη διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος κατά κανόνα κατά ένα έτος.»

- 5) στο άρθρο 6, η παράγραφος 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Προκειμένου να εκτιμήσει αν έχουν ληφθεί αποτελεσματικά μέτρα κατ' εφαρμογή της ειδοποίησης που εξέδωσε δυνάμει του άρθρου 126 παράγραφος 9 της ΣΛΕΕ, το Συμβούλιο βασίζει την απόφασή του στην έκθεση που υποβάλλει το συγκεκριμένο κράτος μέλος σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 1α του παρόντος κανονισμού και την εφαρμογή της, καθώς και σε οποιοδήποτε άλλες αποφάσεις έχει εξαγγείλει δημοσίως με επαρκείς λεπτομέρειες η κυβέρνηση του συγκεκριμένου κράτους μέλους. Λαμβάνονται υπόψη τα συμπεράσματα της αποστολής εποπτείας την οποία πραγματοποιεί η Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 10α του παρόντος κανονισμού.»

- 6) το άρθρο 8 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 8

1. Οποιαδήποτε απόφαση του Συμβουλίου βάσει του άρθρου 126 παράγραφος 11 της ΣΛΕΕ με την οποία ενισχύονται οι κυρώσεις, λαμβάνεται το αργότερο εντός διμήνου από τις ημερομηνίες γνωστοποίησης δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 479/2009.

2. Οποιαδήποτε απόφαση του Συμβουλίου βάσει του άρθρου 126 παράγραφος 12 της ΣΛΕΕ με την οποία καταργούνται μερικές ή και όλες τις αποφάσεις του λαμβάνεται το συντομότερο και οπωσδήποτε εντός διμήνου από τις ημερομηνίες γνωστοποίησης δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 479/2009.

3. Απόφαση του Συμβουλίου λαμβάνεται δυνάμει του άρθρου 126 παράγραφος 12 της ΣΛΕΕ μόνο όταν το έλλειμμα μειώθηκε κάτω της τιμής αναφοράς και σύμφωνα με πρόβλεψη της Επιτροπής θα παραμείνει έτσι το τρέχον και το επόμενο έτος και, όταν κινήθηκε η διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος βάσει του κριτηρίου περί χρέους, το συγκεκριμένο κράτος μέλος τήρησε τη διορθωτική πορεία των καθαρών δαπανών που καθόρισε το Συμβούλιο σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 4 ή το άρθρο 5 παράγραφος 1 του παρόντος κανονισμού.»

- 7) στο άρθρο 9, η παράγραφος 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Η διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος αναστέλλεται, όταν:

- α) το συγκεκριμένο κράτος μέλος ενεργήσει σύμφωνα με τις συστάσεις που εκδόθηκαν σύμφωνα με το άρθρο 126 παράγραφος 7 της ΣΛΕΕ,
- β) το συγκεκριμένο συμμετέχον κράτος μέλος ενεργήσει σύμφωνα με τις ειδοποιήσεις που έγιναν σύμφωνα με το άρθρο 126 παράγραφος 9 της ΣΛΕΕ.»

- 8) το άρθρο 10 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 10

1. Το Συμβούλιο και η Επιτροπή παρακολουθούν τακτικά την εκτέλεση των μέτρων τα οποία λαμβάνει:

- το συγκεκριμένο κράτος μέλος, ανταποκρινόμενο στις συστάσεις βάσει του άρθρου 126 παράγραφος 7 της ΣΛΕΕ,
- το συγκεκριμένο συμμετέχον κράτος μέλος, ανταποκρινόμενο στις ειδοποιήσεις βάσει του άρθρου 126 παράγραφος 9 της ΣΛΕΕ.

2. Όταν το συμμετέχον κράτος μέλος δεν λαμβάνει μέτρα ή, κατά την κρίση του Συμβουλίου, τα μέτρα του είναι ανεπαρκή, το Συμβούλιο λαμβάνει αμέσως απόφαση βάσει του άρθρου 126 παράγραφος 9 ή 11 της ΣΛΕΕ αντιστοίχως.

3. Όταν από τα πραγματικά στοιχεία, δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 479/2009, προκύπτει ότι το συμμετέχον κράτος μέλος δεν έχει διορθώσει το υπερβολικό έλλειμμα εντός των χρονικών ορίων που καθορίζονται είτε στις συστάσεις βάσει του άρθρου 126 παράγραφος 7 της ΣΛΕΕ είτε στις ειδοποιήσεις βάσει του άρθρου 126 παράγραφος 9 της ΣΛΕΕ, το Συμβούλιο λαμβάνει αμέσως απόφαση βάσει του άρθρου 126 παράγραφος 9 ή 11 της ΣΛΕΕ αντιστοίχως.»

- 9) το άρθρο 10α τροποποιείται ως εξής:

α) η παράγραφος 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Η Επιτροπή εξασφαλίζει μόνιμο διάλογο με τις αρχές των κρατών μελών σύμφωνα με τους στόχους του παρόντος κανονισμού. Προς τον σκοπό αυτό, η Επιτροπή πραγματοποιεί, ιδίως, αποστολές, προκειμένου να αξιολογήσει την πραγματική οικονομική κατάσταση στο κράτος μέλος και να εντοπίσει οιοσδήποτε κινδύνους ή δυσκολίες σε σχέση με τη συμμόρφωση προς τους στόχους του παρόντος κανονισμού και καθιστά δυνατή την ανταλλαγή απόψεων με άλλους σχετικούς συμφεροντούχους, συμπεριλαμβανομένων των εθνικών ανεξάρτητων δημοσιονομικών οργάνων.»

β) η παράγραφος 2 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«2. Μετά την έκδοση ειδοποίησης από το Συμβούλιο βάσει του άρθρου 126 παράγραφος 9 της ΣΛΕΕ, και εφόσον ζητηθεί από το κοινοβούλιο του συγκεκριμένου κράτους μέλους, η Επιτροπή μπορεί να υποβάλει την εκτίμησή της για την οικονομική και δημοσιονομική κατάσταση στο κράτος μέλος. Ενισχυμένη εποπτεία μπορεί να αναληφθεί για κράτη μέλη στα οποία έχουν αποσταλεί συστάσεις και ειδοποιήσεις που εκδόθηκαν κατόπιν απόφασης δυνάμει του άρθρου 126 παράγραφος 8 και αποφάσεις του άρθρου 126 παράγραφος 11 της ΣΛΕΕ για τους σκοπούς της επιτόπου εποπτείας. Τα συγκεκριμένα κράτη μέλη παρέχουν όλες τις απαραίτητες πληροφορίες για την προετοιμασία και την πραγματοποίηση της αποστολής.»

10) το άρθρο 12 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 12

1. Το ύψος του πρόστιμου ανέρχεται σε 0,05 % της τελευταίας εκτίμησης του ΑΕΠ του προηγούμενου έτους για διάστημα έξι μηνών και καταβάλλεται κάθε έξι μήνες έως ότου το Συμβούλιο εκτιμήσει ότι το συγκεκριμένο κράτος μέλος έλαβε αποτελεσματικά μέτρα ανταποκρινόμενο στην ειδοποίηση που εκδόθηκε βάσει του άρθρου 126 παράγραφος 9 της ΣΛΕΕ.

2. Κάθε εξάμηνο μετά από εκείνο κατά το οποίο επιβλήθηκε το πρόστιμο, και μέχρις ότου καταργηθεί η απόφαση σχετικά με την ύπαρξη υπερβολικού ελλείμματος, το Συμβούλιο εκτιμά κατά πόσο το συγκεκριμένο συμμετέχον κράτος μέλος έχει λάβει αποτελεσματικά μέτρα ανταποκρινόμενο στην ειδοποίηση του Συμβουλίου σύμφωνα με το άρθρο 126 παράγραφος 9 της ΣΛΕΕ. Κατά την εξαμηνιαία αυτή εκτίμηση, εάν το συγκεκριμένο συμμετέχον κράτος μέλος δεν έχει συμμορφωθεί προς την ειδοποίηση του Συμβουλίου, το Συμβούλιο αποφασίζει, σύμφωνα με το άρθρο 126 παράγραφος 11 της ΣΛΕΕ, να ενισχύσει τις κυρώσεις.»

11) τα άρθρα 14 και 15 αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 14

Σύμφωνα με το άρθρο 126 παράγραφος 12 της ΣΛΕΕ, το Συμβούλιο αίρει τις κυρώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 126 παράγραφος 11 πρώτη και δεύτερη περίπτωση της ΣΛΕΕ, ανάλογα με την πρόοδο που σημείωσε το συγκεκριμένο συμμετέχον κράτος μέλος ως προς τη διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος.

Άρθρο 15

Σύμφωνα με το άρθρο 126 παράγραφος 12 της ΣΛΕΕ, το Συμβούλιο αίρει όλες τις εκκρεμείς κυρώσεις, εφόσον καταργηθεί η απόφαση για την ύπαρξη υπερβολικού ελλείμματος. Τα πρόστιμα που έχουν επιβληθεί σύμφωνα με το άρθρο 12 του παρόντος κανονισμού δεν επιστρέφονται στο συγκεκριμένο συμμετέχον κράτος μέλος.»

12) το άρθρο 16 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 16

Τα πρόστιμα που αναφέρονται στο άρθρο 12 αποτελούν γενικά έσοδα του προϋπολογισμού της Ένωσης.»

13) το άρθρο 17 διαγράφεται·

14) το άρθρο 17α αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 17α

1. Έως τις 31 Δεκεμβρίου 2030 και στη συνέχεια ανά πενταετία, η Επιτροπή δημοσιεύει έκθεση σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού.

Η εν λόγω έκθεση εξετάζει:

α) την αποτελεσματικότητα του παρόντος κανονισμού στην επίτευξη του σκοπού του όπως αναφέρεται στο άρθρο 1 παράγραφος 1· και

β) την πρόοδο όσον αφορά τον στενότερο συντονισμό των οικονομικών πολιτικών και τη συνεχή σύγκλιση των οικονομικών επιδόσεων των κρατών μελών σύμφωνα με τη ΣΛΕΕ.

2. Όπου απαιτείται, η έκθεση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 συνοδεύεται από πρόταση τροποποίησης του παρόντος κανονισμού.

3. Η έκθεση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 διαβιβάζεται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.»

15) παρεμβάλλεται το ακόλουθο άρθρο:

«Άρθρο 17β

Το Συμβούλιο, κατόπιν σύστασης της Επιτροπής, απευθύνει αναθεωρημένη σύσταση βάσει του άρθρου 126 παράγραφος 7 της ΣΛΕΕ ή αναθεωρημένη ειδοποίηση βάσει του άρθρου 126 παράγραφος 9 της ΣΛΕΕ στα κράτη μέλη στα οποία είχε ήδη απευθύνει σύσταση βάσει του άρθρου 126 παράγραφος 7 της ΣΛΕΕ ή ειδοποίηση βάσει του άρθρου 126 παράγραφος 9 της ΣΛΕΕ στις 30 Απριλίου 2024 και τα οποία έχουν λάβει αποτελεσματικά μέτρα.

Το Συμβούλιο εκδίδει την αναθεωρημένη σύσταση ή ειδοποίηση μαζί με την έκδοση της σύστασης δυνάμει του άρθρου 17 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1263 με την οποία καθορίζεται η πορεία των καθαρών δαπανών.»

16) το παράρτημα απαλείφεται.

Άρθρο 2

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την ημέρα της δημοσίευσής του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Λουξεμβούργο, 29 Απριλίου 2024.

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

D. CLARINVAL